

Pyrus spinosa Forssk. (sin. *P. amygdaliformis* Vill.)

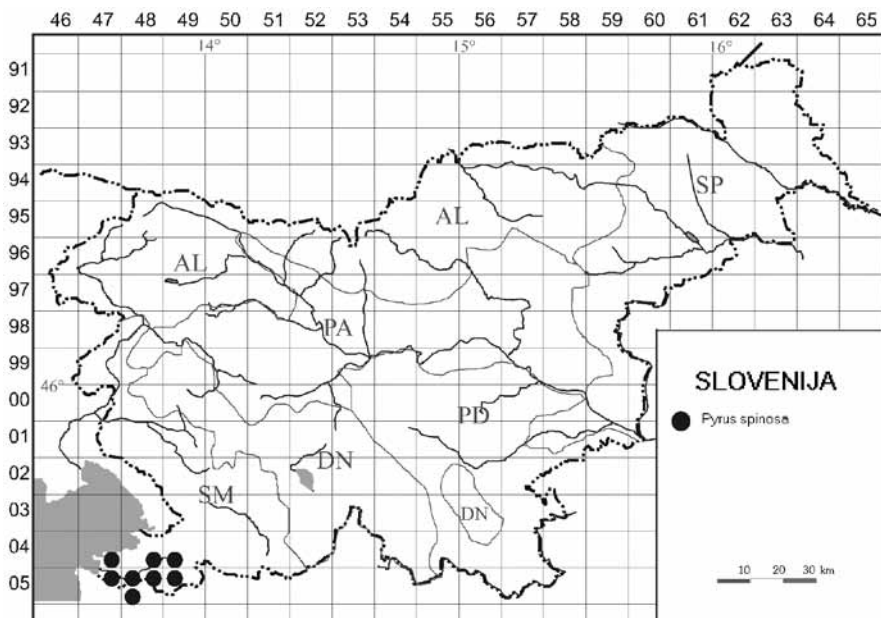
Nova nahajališča redke vrste v Slovenski Istri

New localities of a rare species in Slovenian Istria

- 0448/4** (UTM 33TVL03) Slovenija: Primorska, Istra, Marezige, Komunela, 200 m n. m. grmišče na robu ceste, 0,5 m visok grmič. Leg. & det. Z. Sadar & I. Dakskobler, 8. 5. 2015, herbarij LJS.
- 0547/2** (UTM 33TUL93) Slovenija: Primorska, Istra, Korte, grmišče, opuščen travnik, nekdanje terase pod zaselkom Čedlje, 155 m n. m. Leg. & det. Z. Sadar & I. Dakskobler, 29. 4. 2015, herbarij LJS.
- 0548/1** (UTM 33TUL93) Slovenija: Primorska, Istra, Dragonja, pod Buži, pri zaselku Bandel nad potokom Piševce, Kavaljar, 75 m n. m., v grmovni plasti cerovega drogovnjaka (*Rusco aculeati-Quercetum cerridis* nom. prov.); Padna, V Buži, gozdni rob, 90 m n. m. Leg. & det. Z. Sadar & I. Dakskobler, 8. 5. 2015, herbarij LJS.
- 0548/1** (UTM 33TVL03) Slovenija: Primorska, Istra, Šmarje, Pučenišče, 150 m n. m. Det. B. Anderle, 26. 4. 2009, avtorjev popis; Koštabonske poljane, 370 m n. m., v grmovni plasti mešanega sestoja puhastega hrasta, cera, malega jesena, breka in kraškega gabra (*Seslerio autumnalis-Quercetum pubescentis*). Leg. & det. Z. Sadar & I. Dakskobler, 8. 5. 2015, herbarij LJS.
- 0548/2** (UTM 33TVL03) Slovenija: Primorska, Istra, Boršt, nad Valo, nad dolino Dragonje, 230 m do 240 m n. m., mejica in grmišče z rujem; Boršt, Dolina, mejica, 340 m n. m.; Boršt, Hrbec, 320 m n. m., travnik in gozdni rob; Boršt, Mala Ravan, 310 m n. m., mejica in travnik; Boršt, Buža, 330 m n. m., mejica ob kolovozu. Leg. & det. Z. Sadar & I. Dakskobler, 8. 5. 2015, herbarij LJS; Belvedur, 395 m n. m., mejica. Leg. & det. Z. Sadar & I. Dakskobler, 26. 5. 2015, herbarij LJS.
- 0548/3** (UTM 33TUL93) Slovenija: Primorska, dolina Dragonje, Sveti Štefan, 28 m n. m. Det. B. Dolinar, 21. 4. 2012, avtorjev popis.

Mandljevolistna hruška je mediteranska vrsta, značilnica gozdov puhastega hrasta (*Quercetea pubescentis*), ki v Alpah uspeva le v njihovem jugozahodnem delu (AESCHIMANN et al. 2004: 792). V Sloveniji so zanesljiva nahajališča le v Istri. POLDINI (2009: 616) omenja osamljeno pojavljanje te hruške pri Trziču / Monfalcone (0147/3), kot edino na italijanskem Krasu, vendar ga vrednoti kot subspontano. ROTTENSTEINER (2014: 826) piše, da je v Tržaškem zalivu, kamor sodi tudi precejšen del Slovenske Istre, raztreseno razširjena. Mandljevolistna hruška je kot redka (R) uvrščena na slovenski rdeči seznam (ANON. 2002), ker so njena nahajališča precej redka in nekatera brez novejših potrditev (T. WRABER & SKOBERNE 1989: 264, BRUS 1999, JOGAN et al. 2001: 307). Tudi pri fitocenološkem popisovanju tamkajšnjih gozdov jo navajata le M. Wraber: Strunjan (0447/4, 10. 8. 1965) in v kvadrantu 0449/3, 8. 11. 1967 (vir baza FloVegSi) in ZUPANČIČ (1999): v sestoji asociacije *Quercus-Carpinetum orientalis* (Podpadna – 0548/1). Pri preučevanju gozdov cera v Istri smo našli kar precej nahajališč, tako v gozdnih sestojih kot na gozdnih robovih in v mejicah, v glavnem na flišu. Opazili smo posamične primerke, večinoma grmovne rasti, le redka nizka drevesa. Po številu teh nahajališč sklepamo, da se ta hruška v Istri širi. Za zdaj ni ogrožena, saj je še dovolj zanj primernih odprtih površin. Domačini je večinoma ne poznajo in je ne uporabljajo. Opazamo

tudi verjetne križance z vrsto *Pyrus pyraeaster*. Zemljevid razširjenosti smo izdelali na podlagi že objavljenih arealnih kart, novih nahajališč in rokopisnih podatkov M. Wraberja, shranjenih v bazi FloVegSi (SELIŠKAR et al. 2003).



Slika 1: Razširjenost vrste *Pyrus spinosa* (*P. amygdaliformis*) v Sloveniji

Figure 1: Distribution of *Pyrus spinosa* (*P. amygdaliformis*) in Slovenia

LITERATURA

- AESCHIMANN, D., K. LAUBER, D. M. MOSER & J.-P. THEURILLAT, 2004: Flora alpina. Bd. 1: *Lycopodiaceae-Apiaceae*. Haupt Verlag, Bern, Stuttgart, Wien. 1159 pp.
- ANONYMOUS, 2002: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. Uradni list RS 82/2002.
- BRUS, R., 1999: Mandljevolistna hruška (*Pyrus spinosa* Forsk.). In: Kotar, M. & R. Brus: Naše drevesne vrste. Slovenska matica, Ljubljana. pp. 189–191.
- JOGAN, N., T. BAČIČ, B. FRAJMAN, I. LESKOVAR, D. NAGLIČ, A. PODOBNIK, B. ROZMAN, S. STRGULC - KRAJŠEK & B. TRČAK, 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 443 pp.
- POLDINI, L., 2009: La diversità vegetale del Carso fra Trieste e Gorizia. Lo stato dell'ambiente. Edizione Goliardiche, Trieste. 732 pp.
- ROTTENSTEINER, W. K. (ed.), 2014: Exskursionsflora für Istrien. Verlag des Naturwissenschaftlichen Vereins für Kärnten, Klagenfurt. 1014 pp.
- SELIŠKAR, T., B. VREŠ & A. SELIŠKAR, 2003: FloVegSi 2.0. Računalniški program za urejanje

in analizo bioloških podatkov. Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana.

WRABER, T. & P. SKOBERNE, 1989: Rdeči seznam ogroženih praprotnic in semenk SR Slovenije. Varstvo narave (Ljubljana) 14–15: 1–429.

ZUPANČIČ, M., 1999: Novosti o gozdno-grmiščni vegetaciji slovenskega submediterana. Razprave 4. razreda SAZU (Ljubljana) 40 (8): 195–313.

ZVONE SADAR, BRANE ANDERLE, BRANKO DOLINAR & IGOR DAKSKOBLER